

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Oboer/311/2013
Identifikačné číslo spisu:	8306205457
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8306205457.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: N. C., nar. XX. B. XXXX, bytom W., o vymoženie sumy 477,99 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11 Er 418/2006, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 7. júna 2012, č. k. 5 CoE 59/2012-44, takto

rozhodol:

Návrh oprávneného na prerušenie do volacieho konania zamietá.
Dovolanie oprávneného odmieta.
Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Humenné 8. júna 2006 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 29. januára 2006 notárom JUDr. Ondrejom Duriacom pod sp. zn. N 261/2006, NZ 3318/2006.

Uznesením z 28. decembra 2011, č. k.: 11 Er 418/2006-31, Okresný súd Humenné vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). O trovách konania rozhodol tak, že oprávneného zaviazal na úhradu trov exekúcie vo výške 47,-- eur súdnemu exekútorovi Mgr. Ivanovi Vasilovi, pričom o trovách súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

V odôvodnení uznesenia okresný súd poukázal na to, že neoddeliteľnou súčasťou notárskej zápisnice, ktorá je v predmetnej veci exekučným titulom, je zmluva o úvere z 10. mája 2005, uzatvorená medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom. Z uvedenej zmluvy vyplýva, že povinný v časti označenej ako Splnomocnenie splnomocnil advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jej mene uznal záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu na celý majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a

príslušenstva. V tejto súvislosti súd zistil, že predmetné splnomocnenie je koncipované široko a všeobecne, splnomocnencovi dáva široký priestor pre konanie a zároveň vzbudzuje pochybnosti o skutočnom obsahu splnomocnenia. Takto formulované splnomocnenie spôsobuje jeho neurčitosť. Povinný ním splnomocnila Mgr. Tomáša Kušníra, aby v jeho mene uznal záväzok, ktorého konkrétnu výšku v čase udelenia plnej moci nemohol predpokladať. Takýmto postupom sa povinný vzdal práva uznať alebo neuzať dlh, ktorý možno v budúcnosti vznikne, a teda už v čase udelenia splnomocnenia mu bolo odňaté právo namietat výšku uznaného dlhu. Navyše okresný súd poukázal aj na to, že splnomocnenec za povinného určil lehotu, v ktorej má povinný uhradiť záväzok, hoci takéto oprávnenie mu z udeleného splnomocnenia priamo nevyplyva a povinného tak zaviazal k povinnosti a lehote, o ktorej nemohol mať vedomosť. Ďalšou okolnosťou spôsobujúcou neplatnosť právneho úkonu bol nedostatok odbornej starostlivosti. Splnomocnenie bolo súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania rovnakého druhu a neurčitého počtu. Už v samotnom splnomocnení bolo priamo uvedené meno Mgr. Tomáša Kušníra ako splnomocnenca dlžníka. Zmluvná voľnosť povinného pri výbere zástupcu bola podstatným spôsobom obmedzená. Povinný nemal možnosť zvoliť si iného splnomocnenca, obsah zmluvy aj splnomocnenia bol dopredu daný a povinný ju mohol prijať buď ako celok, alebo odmietnuť. Nemožno hovoriť o slobodnej vôli povinného pri výbere splnomocnenca. Na základe uvedeného považoval súd prvého stupňa splnomocnenie udelené povinným Mgr. Tomášovi Kušnírovi za absolútne neplatné. Táto neplatnosť spôsobuje to, že udelené splnomocnenstvo nevyvoláva žiadne právne účinky, a teda ani úkony splnomocnenca v mene splnomocniteľa, smerujúce k vzniku exekučného titulu, nevyvolávajú právne účinky, ktoré zákon s týmito úkonmi spája. Z tohto dôvodu je neplatná i predmetná notárska zápisnica nultým právny aktom, a teda nespôsobilým exekučným titulom, na podklade ktorého možno viesť exekúciu.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Prešove ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením zo 7. júna 2012, č. k. 5CoE 59/2012-44 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil v napadnutej časti, okrem výroku, že o trovách exekúcie JUDr. Rudolfa Krutého sa rozhodne samostatným uznesením.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na ust. § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zdôraznil, že pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu daného ustanovenia, pretože za povinnú osobu uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Dané vyplýva aj z toho, že oprávnený predformuloval Mgr. Tomáša Kušníra vo formulárovej zmluve, a teda nešlo o výber zástupcu zo strany povinného a súdu boli známe aj ďalšie spotrebiteľské zmluvy uzavreté medzi terajším oprávneným a inými spotrebiteľmi, ktoré obsahovali totožné splnomocnenstvo pre toho istého právneho zástupcu. Odvolací súd ďalej poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2010, sp. zn. 3 Cdo 63/2009.

Odvolací súd ďalej v odôvodnení uviedol, že pre jeho rozhodnutie v preskúmvanej veci má zásadný význam posúdenie skutkových a právnych záverov preskúmvaného uznesenia, týkajúcich sa tvrdenia, že notárska zápisnica z 29. januára 2006 je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku. Nespôsobilosť tejto notárskej zápisnice byť exekučným titulom v preskúmvanej veci je dôsledkom neplatnosti splnomocnenia daného povinným pre advokáta Mgr. Tomáša Kušníra v zmluve o úvere z 10. mája 2005. V tento súvislosti poukázal odvolací súd na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. novembra 2011, č. k. I. ÚS 456/2011-19 a na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci z 21. decembra 2011, sp. zn. 2 Cdo 263/2010. Odvolací súd dal do pozornosti aj ďalšie uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 499/2010 a II. ÚS 489/2010.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia zdôraznil, že na správnosť preskúmvaného uznesenia nemá vplyv spätná účinnosť novelizácie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 230/2012 Z. z. platného a účinného od 9. augusta 2012. Ust. § 243 ods. 1 Exekučného poriadku treba vykladať tak, že sa jedná o čiastkové exekučné konanie, za ktoré je treba považovať aj konanie o neprípustnosti a

zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku. Takéto konanie je možné zahájiť aj bez návrhu účastníka, pričom by súd mal postupovať podľa § 81 a § 82 O. s. p. v spojení s § 261 ods. 4 O. s. p., a teda by mal uznesením rozhodnúť o začatí takéhoto konania. Nedodržanie takéhoto postupu nemá za následok nesprávnosť rozhodnutia o neprípustnosti zastavenej exekúcie.

Súdy všeobecne, a teda aj exekučný súd zásadne rozhodujú podľa procesného práva platného a účinného v čase ich rozhodovania, preto skutočnosť, že prvostupňový súd nerozhodol 28. decembra 2011 o neprípustnosti exekúcie na nariadenom pojednávaní, nie je vadou konania, ktorá by mala mať za následok zrušenie takéhoto uznesenia. Ku dňu 28. decembra 2011, ktorý bol súčasne aj dňom začatia konania o neprípustnosti a zastavení exekúcie, zákon neukladal súdu povinnosť rozhodovať na pojednávaní.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a následne podal aj dve doplnenia dovolania (ďalej len „dovolanie“), ktoré odôvodnil tým, že:

súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),

v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),

súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),

súd bol nesprávne obsadený (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. g/ O. s. p.),

konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čí. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky v znení aké, sú uvedené v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Prešove zo 7. júna 2012, sp. zn. 5 CoE 59/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie

konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b), c), a e) O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahu rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 5 Oboer 47/2013 z 21. októbra 2013 a sp. zn. 5 Oboer 29/2013 z 19. septembra 2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že: Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 205/2011 z 1. februára 2012 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie sú záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. Tomášom Kušnírom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného

exekučného titulu (§41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námietka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

K námitke oprávneného, podľa ktorej bol súd nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O. s. p.) najvyšší súd odkazuje na rozhodnutie sp. zn. 5 Oboer 29/2013 z 19. septembra 2013, v ktorom najvyšší súd rozhodoval o skutkovo a právne obdobnej veci. S názorom vyjadreným v uvedenom rozhodnutí sa najvyšší súd plne stotožňuje, a teda na rozhodnutie v predmetnom konaní nebol potrebný výklad práva európskeho spoločenstva komunitárnym sudcom, preto je uvedená námietka oprávneného nedôvodná. Súdy boli v danej veci správne obsadené a rozhodovali zákonní sudcovia.

V súvislosti s námitkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.